

454

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 10 listopada 1992 r.

w sprawie szczegółowego trybu nadawania Krzyża Armii Krajowej i Krzyża Batalionów Chłopskich oraz w sprawie wzoru i szczegółowego trybu nadawania Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego.

Na podstawie art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 16 października 1992 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o orderach i odznaczeniach, uchylające przepisy o tytułach honorowych oraz zmieniające niektóre ustawy (Dz. U. Nr 90, poz. 451) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

**Tryb nadawania Krzyża Armii Krajowej,
Krzyża Batalionów Chłopskich
oraz Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego**

§ 1. 1. Wnioski o nadanie Krzyża Armii Krajowej, Krzyża Batalionów Chłopskich oraz Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego, zwanych dalej „odznaczeniami”, przedstawiają Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) Minister Obrony Narodowej — dla obywateli polskich zamieszkałych w kraju oraz
- 2) Minister Spraw Zagranicznych — dla obywateli polskich zamieszkałych za granicą oraz dla cudzoziemców.

2. Organy wymienione w ust. 1, zwane dalej „wnioskodawcami”, przedstawiają wnioski z własnej inicjatywy lub z inicjatywy stowarzyszeń kombatanckich.

§ 2. Organem wykonawczym Prezydenta prowadzącym prace związane z nadawaniem odznaczeń jest Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zwana dalej „Kancelarią”.

§ 3. 1. Wnioski o nadanie odznaczeń sporządza się na formularzach, których wzory stanowią załączniki nr 1, 2 i 3 do rozporządzenia.

2. Do wniosków wnioskodawca dołącza wykaz, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia. Nazwiska osób umieszcza się w wykazie w porządku alfabetycznym.

3. Do wniosków o nadanie odznaczeń pośmiertnie sporządza się wykaz odrębny.

§ 4. Wnioski o nadanie odznaczeń przedstawia się Prezydentowi nie później niż na dwa miesiące przed przewidywanym przez wnioskodawcę terminem wręczenia odznak odznaczenia.

§ 5. Wnioski oraz dokumenty, o których mowa w § 3, sporządzone z uchybieniem przepisów rozporządzenia, mogą być przez Kancelarię zwrócone wnioskodawcy do uzupełnienia lub ponownego sporządzenia.

§ 6. 1. Kancelaria przekazuje wnioskodawcy odznaki nadanych odznaczeń oraz legitymacje w celu ich wręczenia — w imieniu Prezydenta — osobom odznaczonym.

2. Odznaki odznaczeń powinny zostać osobom odznaczonym wręczone w ciągu trzech miesięcy od daty podjęcia przez Prezydenta postanowienia o nadaniu tych odznaczeń.

§ 7. Osoba odznaczona otrzymuje nieodpłatnie odznakę nadanego jej odznaczenia wraz z legitymacją, której wzór stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 8. W przypadku podjęcia przez Prezydenta decyzji o pozbawieniu odznaczenia w trybie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach,

Kancelaria wzywa osobę, która została pozbawiona odznaczenia, do zwrotu odznaki tego odznaczenia wraz z legitymacją.

§ 9. W przypadku utraty odznaczeń na skutek prawomocnego orzeczenia przez sąd kary dodatkowej pozbawienia praw publicznych lub orzeczenia przez Trybunał Stanu kary utraty odznaczeń, Kancelaria wzywa osobę, wobec której karę tę orzeczono, do zwrotu odznak utraconych odznaczeń oraz legitymacji.

§ 10. 1. W przypadku zgubienia lub zniszczenia odznak posiadanych odznaczeń, Kancelaria na prośbę osoby odznaczonej może ponownie wydać odznakę nadanego jej odznaczenia. Ponowne wydanie odznaki odznaczenia następuje za zwrotem kosztów jej wytworzenia.

2. Przepis ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie w przypadku zgubienia lub zniszczenia legitymacji posiadanego odznaczenia. Wówczas Kancelaria może wydać wtórnik legitymacji, którego wzór stanowi załącznik nr 6 do rozporządzenia. Wydanie wtórnika legitymacji następuje nieodpłatnie.

3. O ponowne wydanie odznaki odznaczenia oraz wtórnika legitymacji może wystąpić również członek najbliższej rodziny osoby odznaczonej.

Rozdział 2

Wzór odznaki Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego

§ 11. 1. Odznaką Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego jest krzyż równoramienny o ściętych rogach ramion, srebrzony, oksydowany. Na środku krzyża na tarczy umieszczony jest orzeł według wzoru obowiązującego w Wojsku Polskim w 1939 r. Na ramionach poziomych krzyża umieszczone są daty „1939—1945”, na ramionach pionowych zaś wypukły miecz skierowany ostrzem na dół. Na pionowym górnym ramieniu krzyża pod rękojeścią miecza umieszczony jest napis „NSZ”. Na odwrotnej stronie krzyża na środku umieszczona jest tarcza i na niej napis „NARODOWY CZYN ZBROJNY”. Na poziomych ramionach krzyża umieszczone są napisy: „ZJ” i „NOW”. Na pionowym dolnym ramieniu krzyża umieszczony jest napis „NZW”. Wymiar krzyża wynosi 40 mm.

2. Krzyż zawieszony jest na wstążce szerokości 36 mm z pionowym paskiem biało-amarantowym szerokości 5 mm pośrodku i pionowymi paskami: czarnym szerokości 4 mm, zielonym szerokości 10 mm i czarnym szerokości 1,5 mm po obu stronach paska biało-amarantowego.

3. Wzór rysunkowy odznaki Krzyża Narodowego Czynu Zbrojnego stanowi załącznik nr 7 do rozporządzenia.

Rozdział 3

Przepis końcowy

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 16 października 1992 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o orderach i odznaczeniach, uchylające przepisy o tytułach honorowych oraz zmieniające niektóre ustawy.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

Załączniki do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 listopada 1992 r. (poz. 454)

Załącznik nr 1

Wypełnić pismem maszynowym		Po wypełnieniu POUFNE	
WNIOSEK O NADANIE KRZYŻA ARMII KRAJOWEJ		Nr ...../AK	
Nr ewidencyjny PESEL			
..... nazwisko	..... imię	..... imię ojca	
..... imię matki	..... data i miejsce urodzenia		
..... miejsce zameldowania na pobyt stały		..... karalność sądowa*)	
Uzasadnienie wniosku: (podać np. pseudonimy, stopień w AK, oddział, teren działania, pseudonim lub nazwisko dowódcy)			
cd. uzasadnienia — na odwrocie			
Jednostka organizacyjna sporządzająca wniosek ..... data podpis		Wniosek przedstawia: Minister Obrony Narodowej / Minister Spraw Zagranicznych ..... data własnoręczny podpis ministra	
*) Nie podawać informacji o skazaniach, które uległy zatarciu.			

Wypełnić pismem maszynowym		Po wypełnieniu POUFNE	
WNIOSEK O NADANIE KRZYŻA BATALIONÓW CHŁOPSKICH		Nr ...../BCH	
Nr ewidencyjny PESEL			
..... nazwisko	..... imię	..... imię ojca	
..... imię matki	..... data i miejsce urodzenia		
..... miejsce zameldowania na pobyt stały		..... karalność sądowa*)	
<p>Uzasadnienie wniosku: (podać np. pseudonimy, stopień w BCH, oddział, teren działania, pseudonim lub nazwisko dowódcy)</p> <p style="text-align: right;">cd. uzasadnienia — na odwrocie</p>			
<p>Jednostka organizacyjna sporządzająca wniosek</p> <p style="text-align: center;">pieczęć</p> <p>..... data</p> <p>..... podpis</p>		<p>Wniosek przedstawia: Minister Obrony Narodowej / Minister Spraw Zagranicznych</p> <p style="text-align: center;">pieczęć</p> <p>..... data</p> <p>..... własnoręczny podpis ministra</p>	
*) Nie podawać informacji o skazaniach, które uległy zatarciu.			

Wypełnić pismem maszynowym		Po wypełnieniu POUFNE	
WNIOSEK O NADANIE KRZYŻA NARODOWEGO CZYNU ZBROJNEGO		Nr ...../NCZ	
		Nr ewidencyjny PESEL	
..... nazwisko	..... imię	..... imię ojca	
..... imię matki	..... data i miejsce urodzenia		
..... miejsce zameldowania na pobyt stały		..... karalność sądowa*)	
Uzasadnienie wniosku: (podać np. pseudonimy, stopień w NSZ, oddział, teren działania, pseudonim lub nazwisko dowódcy)			
cd. uzasadnienia — na odwrocie			
Jednostka organizacyjna sporządzająca wniosek		Wniosek przedstawia: Minister Obrony Narodowej / Minister Spraw Zagranicznych	
..... pieczęć		..... pieczęć	
..... data	..... podpis	..... data	..... własnoręczny podpis ministra

*) Nie podawać informacji o skazaniach, które uległy zatarcu.

Załącznik nr 4

pieczęć wnioskodawcy
L.dz.

WYKAZ

Wnioski o nadanie .....
(nazwa odznaczenia)

przedstawia .....

Przewidywany termin wręczenia .....

Przedstawia się ogółem ..... wniosków.

Wnoszę o nadanie następującym osobom

.....
(nazwa odznaczenia)

1.	.....	.....
nazwisko, imię	imię ojca	rok urodzenia
2.	.....	.....
nazwisko, imię	imię ojca	rok urodzenia
3.	.....	.....
nazwisko, imię	imię ojca	rok urodzenia

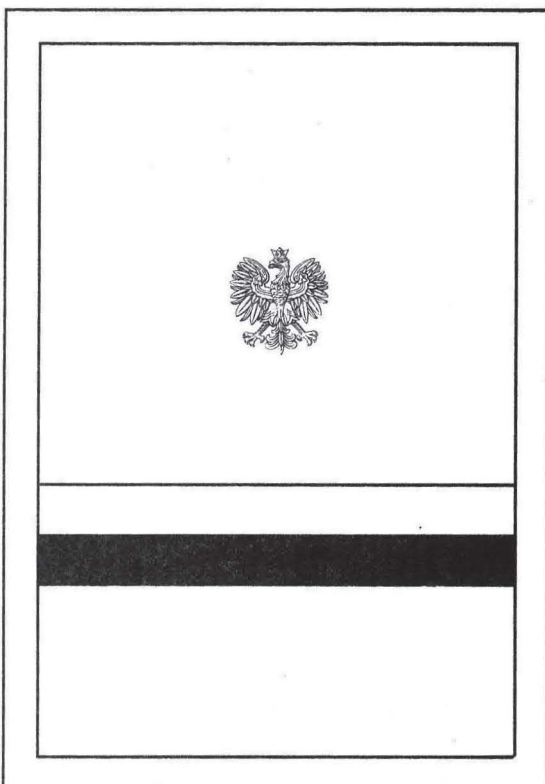
.....
miejsowość, data

.....
własnoręczny podpis
wnioskodawcy

Załącznik nr 5

str. 1

str. 2

RZECZPOSPOLITA POLSKA

LEGITYMACJA

Nr .....

WARSZAWA

dnia .....

str. 3

POSTANOWIENIEM

z dnia .....

.....
(nazwisko, imię, imię ojca)

.....

odznaczony/a został/a

.....
(nazwa odznaczenia)

**PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

pieczęć

str. 4

.....

Uwaga: Pasek na str. 1 legitymacji jest biało-czerwony.

Załącznik nr 6

str. 1

.....

.....

.....

str. 2

RZECZPOSPOLITA POLSKA

LEGITYMACJA

WTÓRNIK

Nr .....

WARSZAWA

dnia .....

str. 3

.....
z dnia .....
.....
(nazwisko, imię, imię ojca)
.....

odznaczony/a został/a
.....
(nazwa odznaczenia)
.....
.....
.....
podpis przedstawiciela
Kancelarii Prezydenta RP
.....
pieczęć

str. 4

Uwaga: Pasek na str. 1 wtórnika legitymacji jest biało-czerwony.

OD REDAKCJI

Załączniki do rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 listopada 1992 r. (poz. 452 i 454), zawierające wzory odznak orderów i odznaczeń, ze względów technicznych ukażą się w sprzedaży w terminie późniejszym.

Informacja o możliwości zakupu wydawnictw

Wydział Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów uprzejmie informuje, że w sprzedaży znajdują się następujące wydawnictwa:

1. Skorowidz przepisów prawnych 1918—1992, obejmujący obowiązujące akty prawne ogłoszone w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim według stanu prawnego na dzień 1 lipca 1992 r. Cena 1 egzemplarza 90.000 zł.
  2. Taryfa celna importowa, stanowiąca załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 1991 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz. U. Nr 67, poz. 288). Cena 1 egzemplarza 75.000 zł.
  3. Konwencja o znakach i sygnałach drogowych, sporządzona w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r., wraz z uzupełnieniami (Dz. U. z 1988 r. Nr 5, poz. 42, 46, 47 i 48). Cena 1 egzemplarza 21.700 zł.
  4. Załączniki E3, E4, F5 i F6 do Międzynarodowej konwencji dotyczącej uproszczenia i harmonizacji postępowania celnego, sporządzonej w Kyoto dnia 18 maja 1973 r. (Dz. U. z 1989 r. Nr 39, poz. 214). Cena 1 egzemplarza 192 zł + koszty przesyłki 1.000 zł.
  5. Konwencja o systemie oceny jakości i atestacji wzajemnie dostarczanych wyrobów, sporządzona w Moskwie dnia 14 października 1987 r. (Dz. U. z 1989 r. Nr 39, poz. 212). Cena 1 egzemplarza 64 zł + koszty przesyłki 1.000 zł.
  6. Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 10 grudnia 1984 r. (Dz. U. z 1989 r. Nr 63, poz. 378). Cena 1 egzemplarza 160 zł + koszty przesyłki 1.000 zł.
  7. Konwencja o ochronie fizycznej materiałów jądrowych wraz z załącznikami I i II, otwarta do podpisu w Wiedniu i Nowym Jorku w dniu 3 marca 1980 r. (Dz. U. z 1989 r. Nr 17, poz. 93). Cena 1 egzemplarza 128 zł + koszty przesyłki 1.000 zł.
  8. Konwencja wiedeńska o odpowiedzialności cywilnej za szkodę jądrową, sporządzona w Wiedniu dnia 21 maja 1963 r. (Dz. U. z 1990 r. Nr 63, poz. 370). Cena 1 egzemplarza 1.020 zł + koszty przesyłki 1.000 zł.
  9. Konwencja wiedeńska o prawie traktatów, sporządzona w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r. (Dz. U. z 1990 r. Nr 74, poz. 439). Cena 1 egzemplarza 2.040 zł + koszty przesyłki 1.000 zł.
  10. Akt paryski Konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych, sporządzony w Paryżu dnia 24 lipca 1971 r. (Dz. U. z 1990 r. Nr 82, poz. 474). Cena 1 egzemplarza 3.520 zł + koszty przesyłki 1.000 zł.
  11. Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzona w Waszyngtonie dnia 3 marca 1973 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 27, poz. 112). Cena 1 egzemplarza 5.280 zł + koszty przesyłki 1.000 zł.
  12. Przepisy żeglowne na śródlądowych drogach wodnych, stanowiące załącznik do zarządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 19 grudnia 1991 r. (załącznik do Monitora Polskiego z 1992 r. Nr 4, poz. 20). Cena 1 egzemplarza 52.000 zł.
  13. Umowa przejściowa dotycząca handlu i spraw związanych z handlem między Rzeczpospolitą Polską a Europejską Współnotą Gospodarczą i Europejską Współnotą Węgla i Stali, sporządzona w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 r. (Dz. U. z 1992 r. Nr 17, poz. 69). Cena 1 egzemplarza 23.500 zł.
- Wszyscy zainteresowani tymi wydawnictwami proszeni są o dokonanie wpłaty na konto bankowe Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów w BPH w Krakowie, XVI O/W-wa, nr 320010-1717-139.11 i podanie liczby zamawianych egzemplarzy oraz adresu odbiorcy.
- Ponadto wyżej wymienione wydawnictwa można nabywać w punktach sprzedaży Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego.
- Nakład wydawnictw jest ograniczony.

* * *

Wydział Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów uprzejmie informuje że wydane zostało „Godło Rzeczypospolitej Polskiej”, ustalone ustawą z dnia 9 lutego 1990 r. o zmianie przepisów o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 10, poz. 60) w formacie 33,5 × 47 cm.

Cena 1 egzemplarza 1.500 zł.

Sprzedaż godła prowadzi punkty sprzedaży Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego.

„Godło” w oryginalnych opakowaniach po 200 egzemplarzy można nabyć bezpośrednio (za gotówkę) w Wydziale Wydawnictw URM, 00-979 Warszawa, ul. Powsińska 69/71 lub po dokonaniu wpłaty na konto Wydziału Wydawnictw w BPH w Krakowie, XVI O/W-wa, nr 320010-1717-139.11.

Pojedyncze egzemplarze Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego można nabywać za gotówkę:

w Warszawie:

- w punkcie sprzedaży Urzędu Rady Ministrów, Al. Szucha 2/4 (tel. 29-61-73) — egzemplarze bieżące oraz z lat 1987—1991,
- w księgarni sądowej (gmach Sądów, Al. Solidarności 127, tel. 20-03-71 w. 377), w księgarni im. St. Żeromskiego, Al. Solidarności 119 (tel. 20-46-28) — egzemplarze bieżące oraz z roku 1991, w księgarni Wydawnictw Ekonomicznych i Budowlanych, ul. Żurawia 1/3 przy pl. Trzech Krzyży (tel. 21-44-05) — egzemplarze bieżące oraz z roku 1991, Domu Wydawniczego ABC, ul. Zamenhofa 1 (tel. 31-01-58), Księgarni Bankowej „Afiks”, Al. Solidarności 83/89, Księgarni „Elinex” — gmach Ministerstwa Finansów, ul. Świętokrzyska 12, (tel. 694-47-69), salonie „Manager” w Warszawie (ul. Wspólna 69), w Ministerstwie Przemysłu i Handlu (ul. Wspólna 4);

poza Warszawą — egzemplarze bieżące oraz z roku 1991:

- w punktach sprzedaży znajdujących się w **urzędach wojewódzkich** w: Białej Podlaskiej (ul. Brzeska 41), Bielsku-Białej (ul. Miczurina 2a), Bydgoszczy (ul. Jagiellońska 3), Krakowie — Księgarnia „Interesik” (ul. Basztowa 22), Krośnie (ul. Bieszczadzka 1), Łodzi (ul. Piotrkowska 104), Opolu (ul. Piastowska 14), Radomiu (ul. Żeromskiego 53), Sieradzu (pl. Wojewódzki 3), Skierniewicach (ul. Konstytucji 3 Maja 6), Suwałkach (ul. Noniewicza 10), Tarnobrzegu (ul. Mickiewicza 7) i Włocławku (ul. 3 Maja 17);
- w punktach sprzedaży znajdujących się w **sądach** w: Białymstoku (ul. Marii Curie-Skłodowskiej 1), Bielsku-Białej (ul. Cieszyńska 10), Bydgoszczy (ul. Wały Jagiellońskie 4), Częstochowie (ul. Dąbrowskiego 23/25), Elblągu (ul. Trybunalska 25), Gdańsku (ul. Gen. Świerczewskiego 30), Gdyni (pl. Konstytucji 5), Gliwicach (ul. Powstańców Warszawy 23), Jeleniej Górze (ul. Wojska Polskiego 56), Kaliszu (al. Wolności 13a), Katowicach (ul. Andrzeja 16/18), Kielcach (ul. Jana Pawła II 9), Krakowie — Księgarnia „Interesik” (ul. Przy Rondzie 7), Lublinie (ul. Krakowskie Przedmieście 43 i Obrońców Pokoju 1), Łodzi (pl. Dąbrowskiego 5), Nowym Sączu (ul. Pijarska 1), Ostrowie Wielkopolskim (ul. Sądowa 2), Poznaniu (ul. Młyńska 1a), Radomiu (ul. Piłsudskiego 10), Rzeszowie (pl. Sreniawitów 3), Świdnicy (pl. Grunwaldzki 14), Tarnowie (ul. Dąbrowskiego 29), Toruniu (ul. Fosa Staromiejska 12/14), Wrocławiu (ul. Energetyczna 4 i ul. Sądowa 1), Zielonej Górze (pl. Słowiański 1);
- w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym „Vega” sp. z o.o. w Bydgoszczy (ul. Stary Port 5), Spółce Cywilnej „Infolex” w Cieszynie (ul. Stalmacha 7), w Biurze Rachunkowo-Podatkowym w Koszalinie (ul. Chopina 7), Prywatnej Firmie Gospodarczej „Boom” w Koszalinie (ul. Waryńskiego 7 — budynek Sądu Wojewódzkiego), w księgarni „Interesik” w Krakowie (ul. Krowoderskich Zuchów 2), Księgarence „Eureka” w Krakowie (ul. Wadowicka 12), w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym „Regis” — Sklep „Kleks” — Olsztyn (ul. Okopowa), w Zakładzie Usług Biurowych „ZUBIK” w Pile (al. Niepodległości 2), w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Płocku, (ul. Kościuszki 6), w punkcie Informacyjno-Kolportażowym w Poznaniu (ul. Galileusza 3), w firmie „Drukan” w Pruszkowie (ul. Jasna 2), w Agencji „STA-HA” w Słupsku (ul. Norwida 10/50), w spółce cywilnej „Mawi-Consulting” w Szczecinie (ul. Ogińskiego 15), w Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowym „ANDREW-TAG” — księgarnia we Wrocławiu (pl. Powstańców Warszawy 1); filie — księgarnie Domu Wydawniczego ABC: Gdynia (ul. Świętojańska 68), Łódź (pl. Wolności 10/12), Opole (pl. Wolności 7/8).

Egzemplarze bieżące oraz z lat ubiegłych można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa P-1.

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa, P-1, niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

O wszelkich zmianach nazwy prenumeratora lub adresu prosimy niezwłocznie informować na piśmie Wydział Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów.

Wydawca: Urząd Rady Ministrów

Redakcja: Biuro Prawne, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3, P-29.

Organizacja druku i kolportaż: Wydział Wydawnictw, 00-979 Warszawa, ul. Powsińska 69/71, P-1,
tel. 42-14-78 i 694-67-50, teleks 825944 WW, telefaks (22) 694-62-06.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka” S.A., Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.